

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

ALLIANTIE MARKERMEERDIJKEN

januari 2026 • nummer 15

De Alliantie Markermeerdijken versterkt ruim 33 kilometer Markermeerdijken tussen Hoorn en Amsterdam. De dijken beschermen ruim 1,2 miljoen Noord-Hollanders tegen het water.

Nieuwsbrief Versterking Markermeerdijken

De 'finishing touch' van de dijkversterking

fietsbeugel

bankje

een afrastering
voor schapen en
klap- en draaihekken",

buitendijkse trap

picknickset

Bankjes, prullenbakken en steigers; op locaties waar de dijkversterking is afgerond, verschijnen deze zogenaamde inrichtingselementen. Landschapsarchitect Peter Westerink is nauw betrokken geweest bij het ontwerp en de aanschaf van deze objecten.

Als landschapsarchitect werkt Peter vanaf 2012 aan het dijkversterkingsproject van de Alliantie Markermeerdijken. "Als je in een landschap iets verandert, heeft dat effect op wat er al is", stelt hij. "Bij zoiets groots als een dijkversterking is dat natuurlijk helemaal het geval. Een landschapsarchitect buigt zich over de vraag hoe je bij zo'n verandering het gebruik, de esthetiek en de toekomstbestendigheid op een goede manier kunt samenbrengen. Bij de Markermeerdijken is daar veel nadruk op gelegd, omdat het een provinciaal monument betreft."

Sfeerbepalend

Als 'finishing touch' van de dijkversterking worden objecten neergezet die Peter in vaktaal 'inrichtingselementen' noemt. "Dat varieert van bankjes, prullenbakken, trappen, fietsenrekken en steigers, tot

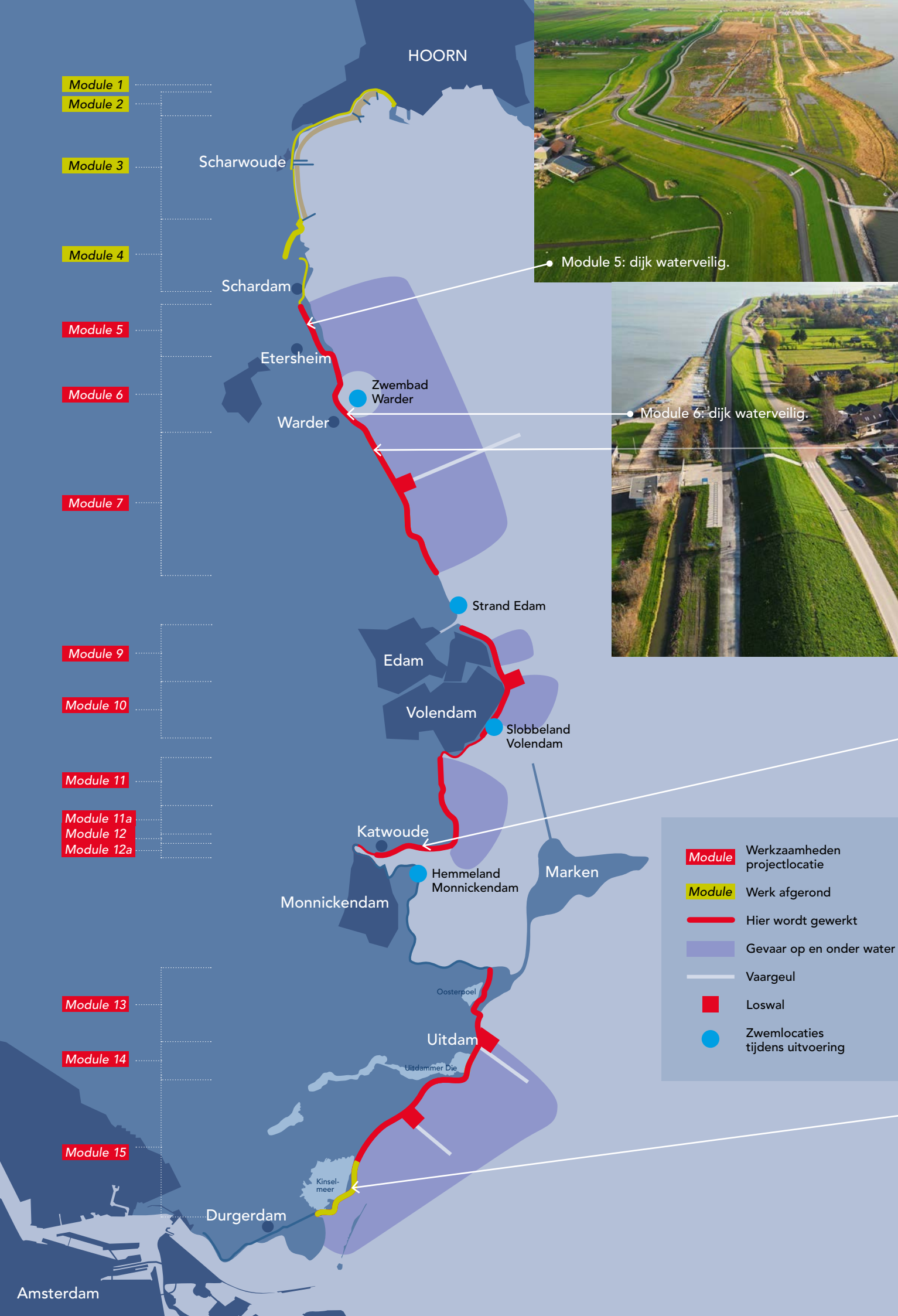
Massief en robuust

In dat plan staat dat voor elementen op de dijk hout en staal wordt gebruikt – dat geldt dus ook voor de banken. "Die materialen passen namelijk prachtig bij de basis van de dijk, die wordt gevormd door gras, asfalt, beton en natuursteen", licht Peter toe. "Ten aanzien van de vorm van een element als een bank, die dicht bij de grond staat,

hebben we bepaald dat die massief en robuust zou moeten zijn. Daarom hebben we voor een grote houten bank gekozen van drie meter lang: die past bij de schaal van de dijk en het landschap." Wie goed oplet, ziet echter dat niet overal langs het water dezelfde banken staan. "Klopt", beaamt Peter. "Dat heeft er mee te maken dat gemeenten binnen hun bebouwde kom het recht hebben om eigen afwijkende elementen te gebruiken. Maar alles wat wij als Alliantie neerzetten buiten de bebouwde kom is gelijk, of je nou bij Hoorn of bij Edam bent."

Vanzelfsprekend

Tot nu toe is Peter heel tevreden over hoe de versterkte dijk eruit komt te zien, mét de nieuw geplaatste inrichtingselementen. "Ik ben blij met hoe mijn werk niet opvalt", vertelt hij. "Dat klinkt misschien raar, maar in dit project is het grootste compliment dat de dijk er vanzelfsprekend uitziet. Op bepaalde delen is hij nog maar net af en de elementen zijn allemaal heel recentelijk geplaatst. Dus wat mij betreft mag er wel wat tijd overheen om alles wat meer te laten leven. Laat de tijd maar lekker zijn werk doen."

Module 5: dijk waterveilig.

Module 6: dijk waterveilig.

Module 7: dijk waterveilig.

Dijkplaats in aanleg Polder Zeevang.

De trekvogels zijn weg in Polder Katwoude, we zijn weer aan het werk!

Dijkexperts uit heel Nederland bezoeken Uitdammerdijk.

COLOFON
Deze nieuwsbrief is een uitgave van de Alliantie Markermeerdijken en verschijnt twee keer per jaar.

Correspondentieadres:
Postbus 89
1140 AB Monnickendam

Bezoekadres:
Hoogedijk 1D
1145 PM Katwoude

www.markermeerdijken.nl
contact@markermeerdijken.nl
0299-224510

Het projectkantoor en de EXPO zijn geopend van maandag t/m donderdag van 9.00 tot 16.00 uur.

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

ALLIANTIE MARKERMEERDIJKEN

BIJNA KLAAR!
Paul Verstraelen: “Nog amper oponthoud gehad”

Nu het einde van de dijkversterking langzaam maar zeker in zicht komt, blikken medewerkers van de Alliantie Markermeerdijken terug op hoe de werkzaamheden tot nu toe zijn verlopen.

“Ook bij een dijk ligt er van alles onder de grond, zoals gasleidingen, elektriciteitskabels, waterleidingen en rioleringsbuizen. De dijkversterkingswerkzaamheden moeten dus goed worden afgestemd met de netbeheerders. Op zich zijn kabels en

leidingen allemaal centraal vastgelegd, maar in het verre verleden werd niet alles altijd even nauwkeurig ingemeten en genoteerd. Daardoor zijn we af en toe gestuit op iets wat we niet hadden voorzien, zoals een oude asbestleiding die geruimd moest worden. Of een kabel die een stuk moest worden verlegd. Grootste uitdaging daarbij was tot nu toe dat sommige netbeheerders met ondercapaciteit te kampen hebben. Dat komt voornamelijk door de energie-

transitie, die veel van ze vraagt. Gelukkig kennen we veel mensen bij de netbeheerders en hebben we korte lijntjes, zodat we alles tot nu toe snel opgelost kregen. Er is eigenlijk maar één aansluiting waar nog niet echt gang in zit. Maar dat is dus echt een uitzondering als je kijkt hoe de rest van het project tot nu toe is gegaan!”

Naam: Paul Verstraelen
Functie: coördinator kabels en leidingen
Woonplaats: Beek Ubbergen, bij Nijmegen
Betrokken bij de dijkversterking sinds: 2019

DE KAPITEIN VAN HET MARKERMEER
Dijk bij Kinselmeer bijna klaar

Als ik vanuit Durgerdam langs de Uitdammerdijk vaar, zie ik net voorbij Camping de Badhoeve een fraaie nieuwe steiger. Ik besluit een kijkje te gaan nemen.

Kevin de Jong, hoofd uitvoerder voor deelgebied Zuid, komt net aanfietsen. We maken even verderop een praatje. Officieel gaat de dijkplaats volgend voorjaar open, en alleen kano's en kajaks mogen er aanleggen, vertelt Kevin.

Mooi geworden hier! Vertel eens, wat hebben jullie allemaal gedaan? Kevin: “Wat waarschijnlijk het meeste opvalt, is dat we al veel voorbelasting hebben afgegraven. Afgelopen jaar en dit jaar zo’n 270.000 m³. Dat zijn ongeveer 108 Olympische zwembaden vol met zand.”

Wat moest er daarna nog allemaal gebeuren? “Op dit hele stuk, zo’n 5,2 kilometer lang, is een nieuwe laag klei aangebracht.

Zo’n 96 vrachtschepen vol. Over de kleilaag is een kleine laag steentjes aangebracht. Dit zorgt ervoor dat het water weer weg loopt als het de steenbekleding bereikt. De voet van de dijk is versterkt met basalt. Zeg maar de fabrieksversie van de basaltblokken van vroeger. De golfbreker en de werkbaan halen we in februari of maart 2026 helemaal weg. Het fietspad tussen Durgerdam en Uitdam sluiten we dan weer aan en we plaatsen inrichtingselementen als picknickbankjes en vuilnisbakken.”

Daar zullen de omwonenden wel blij mee zijn, denk ik? “Ja, je merkt wel dat mensen staan te springen tot ze weer de dijk op mogen. Soms stappen ze op een onbewaakt ogenblik al over het schapengaas heen, maar dat is natuurlijk niet de bedoeling. Nog even, en dan hoeft dat niet meer.”

De Markermeerdijken-app

Op welke dag is die bewonersbijeenkomst ook alweer? Wat gaat er voor mijn deur gebeuren? Op dit soort praktische vragen vindt u vanaf nu meteen het antwoord in de Markermeerdijkenapp. U kunt hem downloaden via de Google Play Store en de Apple App Store.

In deze praktische app ziet u per module wat er de komende tijd op het programma staat en wat op dit moment de werkzaamheden zijn. De informatie is heel specifiek en actueel. Wanneer uw smartphone of tablet meldingen toestaat, kunt u bovendien berichtjes ontvangen die bijvoorbeeld laten weten dat over twee dagen een weg bij u in de buurt wordt afgesloten.

Contact Wilt u reageren op informatie in de app? Dat kan via een duimpje of een andere emoticon, net als op social media. Via het contactformulier in de app kunt u een vraag stellen. Uw omgevingsmanager komt daar persoonlijk bij u op terug. Dat persoonlijke contact blijft sowieso belangrijk. Er zijn immers altijd mensen die liever geen apps gebruiken, geen smartphone hebben of niet zo digitaal vaardig zijn. Daarom blijven we ook gewoon bewonersbrieven sturen, zowel gedrukt als digitaal, en houden we de informatie op onze website markermeerdijken.nl zo actueel mogelijk.

DIJK VAN EEN VONDST
Een 17e-eeuws souvenir uit Mexico in Uitdam

Archeologisch onderzoek lijkt soms op researchwerk, aldus archeoloog Jan-Willem Oudhof van de Alliantie Markermeerdijken. Tijdens een opgraving bij de dijk in Uitdam werd in coronatijd een verbrande boerderij gevonden met veel aardewerk. Eén vondst sprong eruit: een klein bordje, gemaakt in Mexico. “Fascinerend toch? Zo’n bordje vertelt een heel verhaal uit onze wereldgeschiedenis. Want hoe kwam dat in de vroege 17e eeuw in Uitdam terecht?”

De vondst vol aardewerk werd zorgvuldig gewassen en gesorteerd door vrijwilligers. Eén bordje, met een ontbrekend stukje, viel op. “Het was de kleur van de klei die de doorslag gaf,” vertelt Jan-Willem. Het witte bordje met blauwe figuurtjes leek namelijk op een bepaald soort aardewerk, Nederlandse faience genaamd. Maar de scherp toonde roodbakende klei: “Dat betekent dat het met een andere kleisoort is gemaakt dan faienceborden. Die komen veel voor in Nederland, maar dit exemplaar wijkt af qua decoratie en materiaal. We denken dat het stamt uit de periode 1625-1650.”

De vondst van het Mexicaanse bordje haalde ook de media

Klei uit Zuid-Amerika Een vergelijkbaar bordje bleek eerder te zijn gevonden in Middelburg. “Deze bordjes zijn vooral bekend in Amerika, het Caraïbisch gebied en Nieuw-Mexico,” aldus Jan-Willem. “Daar komt de klei vandaan. Native Americans en lokale bevolking hadden ander aardewerk, dus is het waarschijnlijk door mensen gemaakt die vanuit Spanje in Mexico een nieuw bestaan hebben opgebouwd.”

“Hoe het bordje uiteindelijk in Uitdam belandde, blijft een raadsel”

Meegenomen door een matroos? Hoe het bordje uiteindelijk in Uitdam belandde, blijft een raadsel. “Is het meegenomen als souvenir door een matroos of iemand met handelsconnecties? Uitdam lag aan een handelsroute, dus het kan ook via via op de boerderij terecht zijn gekomen. Maar net als bij researchwerk weet je het pas als de bewijslast rond is. In die fase zitten we nog: het zoeken naar bewijsstukken,” aldus Jan-Willem. “Wat ik ook bijzonder vind, is dat de beschrijving van het bordje uit Middelburg vergelijkbaar is met die van Uitdam. Was er toen toch al sprake van een kleine vorm van massaproductie?”

OMWONENDE SIJMON DE BOER:
“We zijn nergens voor verrassingen komen te staan”

Als de bouw van jouw droomhuis aan de Edamse Zeedijk precies start op het moment dat daar de dijkversterking begint, krijg je te maken met een ingewikkelde puzzel wat betreft infrastructuur. Simon de Boer kijkt tevreden terug op hoe die puzzel uiteindelijk is gelegd.

Simon wist bij de aankoop van het stuk grond dat er gelijktijdig met de bouw ook dijkversterkingswerkzaamheden zouden plaatsvinden. “De weg die langs de oorspronkelijke dijk liep, zou bovendien tijdelijk zeven meter richting ons perceel worden verlegd, in de vorm van een noodweg”, legt hij uit. “Een stukje van die noodweg zou precies over een klein deel van onze grond lopen. Later, bij de definitieve inrichting, zou de nieuwe weg een bredere berm krijgen. Daarom is in goed overleg met

HHNK (Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, red.) besloten dat zij dit deeltje van onze grond eerst zouden huren en later zouden kopen.”

Praktische invulling Terwijl de werkzaamheden voor de dijkversterking van start gingen, moest het bouwverkeer het perceel voor de woning van de familie De Boer kunnen blijven bereiken. “Met al die afsluitingen en omleidingen vroeg dat om een goede communicatie”, blikt Simon terug. “Ons perceel ligt midden op de Zeedijk. De ene keer moesten we aan de aannemer doorgeven dat het vrachtverkeer vanuit de kant van Volendam over de noodweg moest rijden, de andere keer juist weer vanuit Edam. Dankzij goede afstemming met de Alliantie.”

Steenkorrelbaan Op 25 augustus 2023 trok de familie De Boer in hun gloednieuwe woning. “De noodweg lag er toen nog en er waren op dat moment nét geen werkzaamheden, dus de verhuizing verliep soepeltjes”, vertelt Simon. “Toen de ophoging aan de binnenkant van de dijk sterk genoeg was, zijn ze begonnen met de aanleg van de nieuwe, definitieve weg. De noodweg moest toen weer worden verwijderd hebben we wel wat geluidshinder gehad. Bovendien werd in 2024 ónder de nieuwe weg een steenkorrelbaan gelegd, die een tijdje zo moest blijven liggen. Dat najaar hebben we daardoor een paar maanden in de troep gezeten. We zijn bovendien een paar keer uitgegleden en we hebben een aantal lekke banden moeten plakken. Als het dan ook nog waait en regent, dan word je daar niet blij van. Maar goed, we snapten heel goed dat het allemaal nodig was. Je weet: dit is wat het is, dus daar moet je je gewoon bij neerleggen.”

Even wennen De familie De Boer keek uiteraard uit naar het moment dat al het werk was afgerond: “De dijk is inmiddels helemaal opnieuw opgebouwd en de weg is nu helemaal klaar. Alleen de fiets-wandelverbinding wordt volgend jaar nog aangelegd. Het is trouwens wel weer even wennen dat de weg nu open is. Toen hij nog afgesloten was, was het hier lekker rustig. Dat is nu wel anders, met al dat doorgaande verkeer!”

Voortgang versterking Markermeerdijken	Module 1 Hoorn binnenstad	Module 2 Strand Hoorn	Module 3 Grote Waal en De Hulk	Module 4 De Kogen	Module 5 Etersheimerbraak	Module 6 Heintjesbraak en Warder	Module 7 Polder Zeevang	Module 9 Broeckgouw Edam-Volendam	Module 10 Noordeinde Volendam	Module 11 Pieterman	Module 11a Jan Hagelhoek	Module 12 Katwoude	Module 12a Katwoude West	Module 13 De Nes en Opperwoud	Module 14 Uitdam dorp	Module 15 Uitdammerdijk
	0,54 km	0,85 km	3,93 km	1,82 km	1,55 km	2,85 km	5,52 km	1,60 km	1,05 km	1,00 km	1,45 km	1,40 km	1,25 km	1,80 km	0,87 km	6,65 km